

MAŁŻEŃSKIE UMOWY MAJĄTKOWE

W momencie zawarcia związku małżeńskiego między małżonkami z mocy prawa powstaje ustrój wspólności majątkowej. Główną jego cechą jest to, że przedmioty nabywane w trakcie trwania małżeństwa przez oboje małżonków lub przez jednego z nich należą do **majątku wspólnego**. Małżonkowie mogą zawrzeć jednak **umowę majątkową, na mocy której zmodyfikują lub wyłącza istniejącą między nimi wspólność ustawową zwaną intercyzą.**

Intercyza to potoczna nazwa umowy małżeńskiej majątkowej. Jest to umowa zawierana między małżonkami lub przyszłymi małżonkami, **regulująca stosunki majątkowe i finansowe** pomiędzy nimi (w sposób odmienny od ustawowego ustroju majątkowego) **w przypadku rozpadu związku małżeńskiego.**

Intercyza może określać m.in. jakie mienie będzie osobistą własnością każdego z małżonków, jakie będą składki na utrzymanie wspólnego gospodarstwa domowego, jakie prawa będą przysługiwać małżonkom w przypadku rozwodu, separacji lub śmierci jednego z małżonków. **W Polsce intercyza jest uregulowana przepisami Kodeksu rodzinnego i opiekuńczego.**

Można spotkać się i z takim rozumieniem pojęcia „intercyza”, w myśl którego jest ono tożsame z rozdzielną majątkową, jednak nie są to pojęcia tożsame (intercyza jest pojęciem szerszym niż rozdzielną majątkową).

Forma i termin zawarcia intercyzy

Intercyza jest zawierana przez małżonków w formie aktu notarialnego. Zawierana jest przeważnie przed zawarciem związku małżeńskiego, ale nie ma przeszkód by powstała już w trakcie trwania małżeństwa. Umowa majątkowa może być w każdej chwili zmieniona lub rozwiązana. Gdy rozwiązanie ma miejsce podczas trwania małżeństwa, powstaje pomiędzy nimi wspólność ustawowa, chyba że zastrzegą to sobie inaczej. Umowa o rozwiązanie umowy majątkowej musi również zachować formę aktu notarialnego.

Rodzaje intercyzy

Umowa małżeńska majątkowa może:

- rozszerzyć wspólność ustawową,
- ograniczyć wspólność ustawową,
- ustanowić rozdzielną majątkową,
- ustanowić rozdzielną majątkową z wyrównaniem dorobków.

Majątek wspólny małżonków – należą do niego w szczególności (katalog otwarty):

- pobrane wynagrodzenie za pracę i dochody z innej działalności zarobkowej każdego z małżonków;
- dochody z majątku wspólnego, jak również z majątku osobistego każdego z małżonków;
- środki zgromadzone na rachunku otwartego lub pracowniczego funduszu emerytalnego każdego z małżonków;
- kwoty składek zewidencjonowanych na subkoncie emerytalnym.
- środki zgromadzone na koncie OIPE (Ogólnoeuropejski Indywidualny Produkt Emerytalny) oraz na subkoncie OIPE każdego z małżonków.
- wszelkie składniki (np. ruchomości i nieruchomości) nabyte przez małżonków w trakcie trwania wspólności ustawowej za środki pochodzące z majątku wspólnego.

Majątek osobisty każdego z małżonków – należą (katalog zamknięty):

- przedmioty majątkowe nabyte przed powstaniem wspólności ustawowej;
- przedmioty majątkowe nabyte przez dziedziczenie, zapis lub darowiznę, chyba że spadkodawca lub darczyńca inaczej postanowił;
- prawa majątkowe wynikające ze wspólności łącznej podlegającej odrębnym przepisom;
- przedmioty majątkowe służące wyłącznie do zaspokajania osobistych potrzeb jednego z małżonków;
- prawa niezbywalne, które mogą przysługiwać tylko jednej osobie;
- przedmioty uzyskane z tytułu odszkodowania za uszkodzenie ciała lub wywołanie rozstroju zdrowia albo z tytułu zadośćuczynienia za doznaną krzywdę; nie dotyczy to jednak renty należnej poszkodowanemu małżonkowi z powodu całkowitej lub częściowej utraty zdolności do pracy zarobkowej albo z powodu zwiększenia się jego potrzeb lub zmniejszenia widoków powodzenia na przyszłość;
- wierzytelności z tytułu wynagrodzenia za pracę lub z tytułu innej działalności zarobkowej jednego z małżonków;
- przedmioty majątkowe uzyskane z tytułu nagrody za osobiste osiągnięcia jednego z małżonków;
- prawa autorskie i prawa pokrewne, prawa własności przemysłowej oraz inne prawa twórcy;
- przedmioty majątkowe nabyte w zamian za składniki majątku osobistego, chyba że przepis szczególny stanowi inaczej.

Intercyza a dziedziczenie

Intercyza nie wyłącza prawa do dziedziczenia ani nie ma wpływu na dziedziczenie majątku, który nie jest objęty jej postanowieniami. Oznacza to, że mimo zawarcia intercyzy, strony wciąż zachowują prawo do dziedziczenia po sobie. Umowa ta dotyczy głównie ustroju majątkowego w trakcie trwania małżeństwa oraz podziału majątku w przypadku rozvodu lub separacji. Jeśli zatem jedna ze stron zmarła, to jej dziedziczenie jest regulowane przepisami prawa spadkowego, a nie postanowieniami intercyzy. W praktyce oznacza to, że majątek, który nie był objęty umową intercyzy, podlega pod zasady dziedziczenia określone w prawie spadkowym (aktywa, dług i zobowiązania finansowe pozostawione przez osobę zmarłą).

Umowa majątkowa małżeńska (intercyza) najczęściej dotyczy m.in.:

- Rozdzielności majątkowej – które mienie należy do wspólnoty majątkowej małżonków, a które jest własnością osobistą każdego z nich.
- Podziału majątku – sposób podziału majątku w przypadku rozvodu lub separacji.
- Alimentów – zasady ustalania alimentów na rzecz jednego z małżonków w przypadku rozvodu lub separacji.
- Dziedziczenia – sposób dziedziczenia majątku w przypadku śmierci jednego z małżonków.
- Praw do majątku – prawa małżonków do korzystania z poszczególnych składników majątku, np. mieszkań czy samochodów.
- Spłaty długów – sposób rozliczenia długów małżonków oraz sposób ich spłaty.
- Inwestycji – jakie inwestycje mają być dokonywane przez małżonków oraz w jakim zakresie.

Czego nie może zawierać intercyza?

- Są jednakże pewne ograniczenia co do rozszerzenia wspólności majątkowej. Zgodnie bowiem z Kodeksem rodzinnym i opiekuńczym wspólność nie można rozszerzyć na:
 - przedmioty majątkowe, które przypadną małżonkowi z tytułu dziedziczenia, zapisu lub darowizny;
 - prawa majątkowe, które wynikają ze wspólności łącznej podlegającej odrębnym przepisom;
 - prawa niezbywalne, które mogą przysługiwać tylko jednej osobie;
 - wierzytelności z tytułu odszkodowania za uszkodzenie ciała
 - wierzytelności z tytułu zadośćuczynienia za doznaną krzywdę;
 - niewymagalne jeszcze wierzytelności o wynagrodzenie za pracę lub z tytułu innej działalności zarobkowej każdego z małżonków.

Intercyza - koszty notarialne

W przypadku intercyzy przedślubnej (zawieranej przed zawarciem małżeństwa) koszty notarialne zazwyczaj wynoszą od 550 zł do 600 zł. Koszty związane z zawarciem intercyzy w trakcie trwania małżeństwa są zazwyczaj wyższe i zależą od wartości majątku, który zostanie objęty umową – nawet kilka tysięcy złotych. Opłata od pozwu o ustanowienie przymusowej rozdzielności majątkowej, która jest inną formą uregulowania stosunków majątkowych małżonków, wynosi ona zazwyczaj 200 zł.

pomocprawna.oic.lublin.pl

ZAPRASZAMY

DO SKORZYSTANIA Z PUNKTU NIEODPŁATNEJ POMOCY PRAWNEJ, NIEODPŁATNEJ POMOCY OBYWATELSKIEJ ORAZ MEDIACJI, W KTÓRYM ADWOKACI, RADCOWIE PRAWNI ORAZ DORADCY OBYWATELSCY NIEODPŁATNIE UDZIELĄ POMOCY.

PONIEDZIAŁEK	09:00 – 13:00	MARKUSZÓW UL. M. SOBIESKIEGO 1	poniedziałek – piątek, Puławy, al. Królevska 3, godz. 08:00 – 12:00 punkt prowadzony przez adwokatów wskazanych przez ORA w Lublinie	PONIEDZIAŁEK	08:00 – 12:00	BARANÓW UL. RYNEK 14
WTOREK	08:00 – 12:00	KAZIMIERZ DOLNY UL. SZKOŁNA 1		WTOREK	08:00 – 12:00	NAŁĘCZÓW UL. GŁĘBOCZNIKA 23A
ŚRODA	08:00 – 12:00	PUŁAWY UL. DĘBLIŃSKA 4	poniedziałek – piątek, Puławy, al. Królevska 3, godz. 08:00 – 12:00 punkt prowadzony przez radców prawnych wskazanych przez OIRP w Lublinie	ŚRODA	08:00 – 12:00	JANOWIEC UL. RADOMSKA 2
CZWARTEK	08:00 – 12:00	PUŁAWY UL. DĘBLIŃSKA 4		CZWARTEK	08:00 – 12:00	KURÓW UL. I ARMII WOJSKA POLSKIEGO 1
PIĄTEK	08:00 – 12:00	ŻYRZYN UL. TYSIĄCLECIA 28		PIĄTEK	08:00 – 12:00	KOŃSKOWOLA UL. LUBELSKA 93

Nieodpłatna pomoc prawna i obywatelska udzielana jest każdemu kto jej potrzebuje i złoży oświadczenie, że nie jest w stanie ponieść kosztów odpłatnej pomocy prawnej.

ZAPISY NA PORADY POD NUMEREM TELEFONU: 609 009 469